

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 25.05.2000
KOM(2000) 325 endelig

**BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET OG
DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG**

**om gennemførelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 3911/92 om udførsel af kulturgoder
og Rådets direktiv 93/7/EØF om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet
fra en medlemsstats område**

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET OG DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

om gennemførelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 3911/92 om udførsel af kulturgoder og Rådets direktiv 93/7/EØF om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område

1. INDLEDNING

Rådets forordning (EØF) nr. 3911/92 af 9. december 1992 om udførsel af kulturgoder¹ trådte i kraft den 30. marts 1993. Ifølge artikel 10 i nævnte forordning skal Kommissionen hvert tredje år sende en beretning om gennemførelsen af forordningen til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg. Rådets direktiv 93/7/EØF om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område, blev vedtaget af Rådet den 15. marts 1993². I henhold til artikel 16 heri skal medlemsstaterne hvert tredje år forelægge Kommissionen en rapport om direktivets gennemførelse, og Kommissionen skal efterfølgende forelægge Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport, hvori direktivets gennemførelse vurderes.

I betragtning af komplementariteten mellem forordning (EØF) nr. 3911/92 og direktiv 93/7/EØF, har Kommissionen fundet det hensigtsmæssigt at vurdere gennemførelsen af de to retsakter i en samlet rapport.

Da Kommissionen ikke havde modtaget de ovennævnte rapporter, sendte den et spørgeskema til medlemsstaterne i 1996. Dette tiltag gav imidlertid ikke de ønskede resultater, idet størstedelen af de modtagne rapporter og svar ikke var anvendelige til formålet.

Umiddelbart efter at direktivet var blevet gennemført i alle medlemsstaterne, fremsendte Kommissionen i maj 1999 spørgeskemaer vedrørende gennemførelsen af direktivet og forordningen. På grundlag af medlemsstaternes besvarelser af spørgeskemaet³ og gennemgangen heraf på mødet i Det Rådgivende Udvalg for Kulturgoder⁴ den 30. november 1999 rådede Kommissionen over tilstrækkelige oplysninger til at udarbejde denne beretning.

¹ EFT L 395, 31.12.1992, s. 1.

² EFT L 74, 27.03.1993, s. 74.

³ Først den 25. februar 2000 var alle besvarelserne af spørgeskemaerne modtaget.

⁴ Dette udvalg er nedsat i henhold til forordningens artikel 8. Dets opgave består i at bistå Kommissionen ved behandlingen af ethvert spørgsmål vedrørende gennemførelsen af forordningen og vedrørende gennemførelsen af bilaget til direktivet (jf. direktivets artikel 17).

Udvalget holdt sit første møde i 1993. Det har indtil dato holdt otte møder, hvor det har behandlet problemer vedrørende fortolkningen af de to retsakter, og det er enten nået frem til fælles fortolkninger eller har banet vej for de nødvendige lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger i tilfælde, hvor fælles fortolkninger ikke var tilstrækkeligt.

2. GENEREL RAMME

2.1. Baggrund

- Inden for rammerne af det indre marked er formålet med forordning (EØF) nr. 3911/92 og direktiv 97/3/EØF at forene det grundlæggende princip om fri bevægelighed for kulturgoder med princippet om beskyttelse af nationale skatte⁵.

Da beskyttelsen af nationale skatte hører ind under medlemsstaternes kompetence, kan disse i princippet bevare deres nationale beskyttelsesordninger under forudsætning af, at de overholder reglerne i EF-traktaten. Efter afskaffelsen af kontrollen ved de indre grænser pr. 1. januar 1993 har det vist sig nødvendigt med ledsageforanstaltninger til gennemførelsen af det indre marked i form af instrumenter, der på fællesskabsplan kan supplere medlemsstaternes foranstaltninger til beskyttelse af kulturgoder⁶.

Det ansås for nødvendigt at indføre foranstaltninger på fællesskabsplan, for så vidt som der ikke kunne sikres tilstrækkelig beskyttelse med ratificeringen af UNESCO-konventionen fra 1970 om foranstaltninger til at forbyde eller forhindre indførsel, udførsel og transit af ulovligt erhvervede kulturgoder, og Europarådets konvention fra 1985 om lovovertrædelser i tilknytning til kulturgoder.

Forordningen indfører en ordning, der kan sikre ensartet kontrol med udførsel af kulturgoder ved Fællesskabets ydre grænser, og som gør det muligt for de kompetente myndigheder (kultur- og toldmyndigheder) i den medlemsstat, hvorfra kulturgoderne skal udføres, at tage hensyn til de øvrige medlemsstats interesser. Uden en sådan kontrol ville det efter afskaffelsen af kontrollen ved de indre grænser være let at udføre en national skat, der var ulovligt fjernet fra en medlemsstat, til et tredjeland via en anden medlemsstats toldsted.

Direktivet supplerer denne forebyggende retsakt med en procedure for tilbagelevering af nationale skatte, som ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område. Medens forordningen har til formål at hindre, at nationale skatte kan forlade fællesskabsområdet uden kontrol, indeholder direktivet bestemmelser om tilbagelevering til oprindelsesstaten af ulovligt fjernede nationale skatte.

- På internationalt plan er UNESCO-konventionen fra 1970 blevet suppleret med UNIDROIT-konventionen fra 1995 om international tilbagelevering af stjålne eller ulovligt eksporterede kulturgjenstande. Denne nye konvention, hvis anvendelsesområde delvis falder sammen med direktivets, indeholder en klausul, som sikrer, at de medlemsstater, der ratificerer den, kan gøre direktivets forrang gældende i forbindelse med fællesskabsinterne transaktioner.
- Da der kan være en tæt sammenhæng mellem de områder, der er omfattet af forordningen og direktivet, og den organiserede kriminalitet, er det relevant at gøre opmærksom på den yderligere styrkelse af samarbejdet på dette område som fastsat i Maastricht-traktaten og Amsterdam-traktaten. I den forbindelse er FALCONE-programmet for udveksling,

⁵ Jf. EF-traktatens artikel 28-30 og Domstolens dom af 10. december 1968, Kommissionen mod Italien (7/68, Sml., s. 617).

⁶ Jf. « Meddelelse fra Kommissionen til Rådet om beskyttelsen af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi i forbindelse med afskaffelsen af de indre grænser », KOM (89) 594 endelig udg.

uddannelse og samarbejde for personale med ansvar for bekæmpelsen af organiseret kriminalitet⁷ særlig relevant. Dette program har givet mulighed for at støtte projekter med henblik på at forbedre samarbejdet mellem politiet og juridiske myndigheder.

- Endelig er der inden for IDA-programmet⁸, som er en del af et pilotprojekt, udviklet en internetside (ITGC Information on Transfer of Cultural Goods) til udveksling af oplysninger om beskyttelse af kulturgoder. Formålet er dels at informere om fællesskabsbestemmelserne, de nationale lovgivninger og kulturlivet generelt (offentlige arrangementer, museer osv.), og dels at etablere et redskab til støtte for direktivet og forordningen, som giver mulighed for hurtig udveksling af oplysninger mellem medlemsstaternes centrale myndigheder med ansvar for de to retsakter, og mellem de kompetente autoriteter i medlemsstaterne. På baggrund af resultaterne i ITGC projektet vil Kommissionen og medlemsstaterne overveje hvorvidt man skal gå videre til den operationelle fase.

2.2. Forordningens og direktivets anvendelsesområde

- Forordning nr. 3911/92 finder anvendelse på de kulturgoder, der er anført i dens bilag. Kulturgenstandene er inddelt i 14 kategorier, der omfatter arkæologiske genstande, malerier, stik, bøger, fotografier osv. Kriterierne for klassificeringen af en genstand som et « kulturgode », der varierer efter kategori, er alder (over 100, 75 eller 50 år) samt værditærskler (fra 0 EUR for visse kulturgoder, der betragtes som sådanne, selv om deres økonomiske værdi er ubetydelig eller nul, og op til 150 000 EUR).

Visse arkæologiske genstande, der er over 100 år gamle, kan, hvis de er af begrænset arkæologisk eller videnskabelig interesse, og såfremt de ikke stammer direkte fra udgravninger, fund eller arkæologiske steder, undtages fra kravet om udførselstilladelse som omhandlet i forordning (EØF) nr. 3911/92.

- Anvendelsesområdet for direktiv 93/7 omfatter i princippet kulturgoder, som tilhører de kategorier, der er omhandlet i direktivets bilag, (som er de samme som i bilaget til forordningen), og er klassificeret som nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi i henhold til medlemsstaternes lovgivning og procedurer. Hvad angår kulturgoder, som ikke henhører under kategorierne i bilaget, er kun offentlige samlinger og genstande, som udgør en integrerende del af kirkelige institutioners lister, omfattet af direktivet.

Bortset fra denne undtagelse er nationale skatte, som ikke er « kulturgoder » i bilagets forstand, ikke omfattet af direktivet, og er følgelig underlagt medlemsstaternes nationale lovgivning under overholdelse af traktatens bestemmelser. I henhold til direktivets artikel 14, stk. 1, kan medlemsstaterne imidlertid udvide deres tilbageleveringsforpligtelse til også at omfatte andre kategorier af kulturgoder end dem, der er omhandlet i bilaget.

Kun kulturgoder, som er fjernet fra en medlemsstats område på ulovlig vis, er omfattet af den i direktivet omhandlede tilbageleveringsforpligtelse. I direktivets artikel 1, stk. 2, er der angivet tre eksempler på en sådan situation :

- enhver udførsel fra en medlemsstats område, som er i strid med den pågældende medlemsstats lovgivning om beskyttelse af nationale kulturskatte

⁷ EFT L 99 af 31.3.1998, s. 8.

⁸ EFT L 203 af 3.8.1999, s. 1.

- enhver udførsel fra en medlemsstats område, som er i strid med forordning (EØF) nr. 3911/92 om udførsel af kulturgoder
- enhver manglende tilbagelevering efter udløbet af fristen for en midlertidig lovlig forsendelse eller enhver overtrædelse af de øvrige betingelser for den midlertidige forsendelse.

Tidsmæssigt omfatter direktivet kun kulturgoder, som på ulovlig vis er fjernet fra en medlemsstats område efter den 1. januar 1993, men det giver medlemsstaterne mulighed for at udvide ordningen til ansøgninger vedrørende ulovlige udførsler, der har fundet sted før denne dato.

2.3. Indførelsen af ensartet kontrol med forordning nr. 3911/92

- I henhold til forordningen skal der i forbindelse med enhver definitiv eller midlertidig udførsel af den type kulturgoder, som er anført i bilaget, forelægges en tilladelse udstedt af medlemsstaternes kompetente myndigheder⁹.
- Udførselstilladelsen skal sammen med udførselsangivelsen forelægges for det toldsted, der er beføjet til at foretage toldbehandling i forbindelse med udførsel af kulturgoder¹⁰. Udførselstilladelsen udstedes efter anmodning fra den pågældende af en kompetent myndighed i den medlemsstat, hvor kulturgodet befinder sig, også hvis det stammer fra en anden medlemsstat, forudsat at det er overført fra denne på lovlig vis. Den således udstedte tilladelse er gyldig i hele Fællesskabet.

2.4. Proceduren for tilbagelevering af kulturgoder i henhold til direktiv 93/7/EØF

- Direktivets artikel 5-12 omhandler adgangen til at anlægge sag med henblik på tilbagelevering og betingelserne herfor. Den medlemsstat, fra hvis område et kulturgode er fjernet på ulovlig vis (« den ansøgende stat »), kan anlægge sag om tilbagelevering ved den kompetente domstol i den medlemsstat, hvor kulturgodet befinder sig (« den ansøgte stat »). Den kompetente domstol påbyder, at kulturgodet skal tilbageleveres, hvis det fastslås, at det pågældende gode hører ind under direktivets anvendelsesområde, og at fjernelsen fra området var ulovlig. Endvidere fastsætter direktivet forældelsesfrister for adgangen til at anlægge sag om tilbagelevering og betingelserne for tildeling af erstatning til besidderen, såfremt der påbydes tilbagelevering.
- Uden at det berører adgangen til at anlægge sag om tilbagelevering, fastsætter direktivet de nærmere betingelser for administrativt samarbejde mellem medlemsstaternes kompetente centrale myndigheder¹¹. Samarbejdet består primært i, at de kompetente myndigheder på den ansøgende medlemsstats anmodning eftersøger et bestemt kulturgode, underretter de berørte medlemsstater, hvis der på en medlemsstats område opdages kulturgoder, letter den ansøgende medlemsstats arbejde med at påvise, at den pågældende genstand udgør et kulturgode, træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på den fysiske bevaring af kulturgodet og søger ved hjælp af midlertidige foranstaltninger at undgå, at kulturgodet

⁹ Fortegnelsen over disse myndigheder findes i EFT C 76 af 16.3.1996, s. 8.

¹⁰ Disse toldsteder er angivet i EFT C 18 af 21.1.2000, s. 2.

¹¹ Fortegnelsen over disse myndigheder er offentliggjort i EFT C 61 af 3.3.2000, s. 7.

unddrages tilbageleveringsproceduren. Direktivet ansporer desuden til mindelige løsninger for så vidt muligt at undgå lange, omkostningskrævende retssager¹².

3. GENNEMFØRELSE OG ANVENDELSE AF FORORDNING NR. 3911/92

3.1. Gennemførelse

- Forordningens artikel 7 omhandler vedtagelsen af de bestemmelser, der er nødvendige for anvendelsen af forordningen, herunder navnlig bestemmelserne om den formular til udførselstilladelse, der skal anvendes. Disse bestemmelser er fastlagt ved Kommissionens gennemførelsesforordning nr. 752/93¹³. Som følge af de tekniske og praktiske problemer, som Det Rådgivende Udvalg for Kulturgoder havde påpeget, blev denne forordning ændret ved forordning nr. 1526/98¹⁴. Herefter opereres der med tre formularmodeller, nemlig : standardtilladelsen og specifikke og generelle åbne tilladelser, idet de sidstnævnte dækker henholdsvis et specifikt kulturgode, som midlertidigt udføres på regelmæssigt grundlag af en person eller organisation, og midlertidig udførsel af kulturgoder, der hører til et museums faste samling.

Gennemførelsesforordningen har ligeledes fastlagt de betingelser for udfærdigelse, udstedelse og anvendelse, som formularen skal opfylde, og for den dokumentation, der skal vedlægges ansøgningen; i visse tilfælde kan den kompetente myndighed forlange forevisning af det kulturgode, der skal udføres.

Formularen består af tre eksemplarer : 1) et eksemplar, der udgør selve ansøgningen, som rettes til den kompetente udstedende myndighed og opbevares af denne, 2) et eksemplar, der er beregnet for indehaveren af tilladelsen og 3) et eksemplar, der skal ledsage forsendelsen til udgangstoldstedet og dernæst sendes til den udstedende myndighed.

Der skal udstedes en særskilt udførselstilladelse for hver forsendelse af kulturgoder. Når en forsendelse består af flere kulturgoder, er det imidlertid de kompetente myndigheder, der afgør, om det er nødvendigt med en eller flere udførselstilladelser for forsendelsen.

En udførselstilladelse er højst gyldig i tolv måneder regnet fra udstedelsesdatoen; det er de kompetente myndigheder, der skal fastsætte en frist, inden for hvilken et midlertidigt udført kulturgode skal være genindført i den udstedende medlemsstat. Gyldighedsperioden for åbne udførselstilladelser er maksimalt fem år. En udførselstilladelse, der er udløbet uden at være blevet benyttet, skal sendes tilbage til den udstedende myndighed.

Med hensyn til udførselsformaliteterne skal toldstedet sikre sig, at de oplysninger, der er anført på angivelsen, svarer til dem, der er anført på udførselstilladelsen; det skal ligeledes træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på identifikation. Eksemplar nr. 3 af udførselstilladelsen skal ledsage forsendelsen til udgangstoldstedet i Fællesskabets toldområde.

- Følgende spørgsmål er blevet behandlet i Det Rådgivende Udvalg for Kulturgoder :

¹² KOM(91) 447 endelig udg. - SYN 382 af 10. februar 1992, s. 23. EFT C 53 af 28.2.1992.

¹³ EFT L 77 af 31.3.1993, s. 24.

¹⁴ EFT L 201 af 17.7.1998, s. 47.

- udfærdigelse, med henblik på offentliggørelse, af fortegnelser over de toldsteder, der er bemyndiget til at foretage udførselsformaliteter, og over de myndigheder, der har kompetence til at udstede udførselstilladelser
- fortolkning af begreberne « genindførsel », « udførsel » og « forsendelse »
- beskrivelse af de tilladelsesordninger, der anvendes i medlemsstaterne
- en medlemsstats beføjelse til at udstede udførselscertifikater i tilfælde, hvor et kulturgode er fjernet på ulovlig vis fra en anden medlemsstats område, uden at denne kræver tilbagelevering, selv om den har modtaget en underretning om opdagelse fra den første stat.
- Med henblik på at forebygge og afsløre uregelmæssigheder i forbindelse med udførsel i strid med fællesskabslovgivningen om udførsel af kulturgoder, finder princippet om gensidig bistand på toldområdet som omhandlet i Rådets forordning nr. 515/97¹⁵, anvendelse.

3.2. Anvendelse

Beskyttelse af kulturgoder

Holdningen i medlemsstaterne, som den kommer til udtryk i svarene på spørgeskemaet om gennemførelsen af forordning nr. 3911/92 og om, hvorledes ordningen generelt fungerer, er så godt som enstemmigt positiv med hensyn til bevidstgørelsen af aktørerne i den internationale handel, men mere nuanceret med hensyn til en reel nedbringelse af antallet af ulovlige udførsler.

- Størstedelen af medlemsstaterne mener, at forordningen har haft en positiv indvirkning på beskyttelsen af kulturgoderne, om ikke af anden grund så fordi den har bidraget til at bevidstgøre de forskellige aktører (offentlige administrationer, private organer og aktører inden for forskellige kultur- og kunstområder), ikke mindst om vigtigheden af at beskytte de nationale kulturskatte.
- Administrationer med ansvar for beskyttelsen af kulturgoder : der kan konstateres en begyndende bevidstgørelse om eksistensen af andre medlemsstats kulturgoder - og om nødvendigheden af at beskytte og bevare dem -, om end beskyttelsen af den nationale kulturarv stadig prioriteres på bekostning af de øvrige landes.

Den stigende bevidstgørelse er blevet udmøntet i praksis¹⁶ i form af konkrete foranstaltninger, såsom indførelse af særlovgivning og regler, udgivelse af brochurer til orientering af offentligheden og indførelse af ordninger, der har til formål at henlede opmærksomheden på udfordringerne i forbindelse med beskyttelsen af kulturarven og nødvendigheden af større årvågenhed, navnlig i forbindelse med udstedelse af udførselstilladelser. En beskyttelsesforanstaltning, der er iværksat i de fleste medlemsstater, består i, at de kompetente myndigheder, før de udsteder en udførselstilladelse for et kulturgode, sikrer sig den pågældende stats forkøbsret eller

¹⁵ EFT L 82 af 22.3.1997, s. 1.

¹⁶ Navnlig i visse medlemsstater, som ikke på forhånd havde lovgivning på dette område (det gælder f.eks. for de medlemsstater, der for nylig har tiltrådt Den Europæiske Union).

retter forespørgsel til hjemmemarkedet – museer og andre institutioner. Disse procedurer har i nogle tilfælde ført til afvisning af en ansøgning om udførselstilladelse.

Anvendelsen af forordningen har ligeledes haft den fordel at henlede de ansvarlige administrationers og toldmyndigheders opmærksomhed på kunstverdenens betydning og navnlig på fænomenet ulovlig handel med kulturgoder. Denne interesse er imidlertid ikke blevet udmøntet i praksis. Effektiviteten af toldkontrollen med udførslen af kulturgoder til tredjelande varierer afhængigt af medlemsstaternes adfærd og holdning til de forskellige aspekter af kultur- og kunstoprådet. Det fremgår klart, at om end forordningen har bidraget til indførelsen af ensartede krav til formaliteter og dokumentation i forbindelse med udførsel af kulturgoder, er der ikke sket en reel ændring i adfærd og holdning hen imod en reel fællesskabsbeskyttelse af kulturgoder. Beskyttelsen af kulturgoder er således stadig koncentreret om goder, der tilhører den nationale kulturarv. Der er dog undtagelser fra denne regel. Italien og Nederlandene retter således særlig stor opmærksomhed mod beskyttelsen af de andre medlemsstaters kulturgoder; det samme gør sig gældende i alle medlemsstaterne, hvis en kunstgenstand af særlig stor værdi er forsvundet fra en anden medlemsstats område.

- Brugere og aktører i kunstverdenen (store museer, kunstgalerier, transportvirksomheder, handlende generelt). Forordningen har fastsat klare og relativt homogene normer for formaliteterne i forbindelse med handel med kulturgoder i Fællesskabet. Når kunsthandlere accepterer at sælge eller udføre en kulturgodt, skal de nu sikre sig, at det pågældende gode ikke er ulovligt fjernet fra en anden medlemsstat.
- Ifølge visse medlemsstater, som kritiserer den administrative byrde, som er forbundet med anvendelsen af forordningen, har forordningen kun en marginal indvirkning på antallet af ulovlige udførsler.

Det siger sig selv, at når der er tale om genstande, der tilhører andre medlemsstaters kulturarv, er det vigtigt at undersøge, om de er lovligt udført fra de pågældende medlemsstater. I modsat fald indebærer det en kraftig svækkelse af fællesskabsordningen for beskyttelse af kulturgoder. I henhold til forordningen skal udførselstilladelsen for kulturgoder udstedes af de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor kulturgodet befinder sig. Heraf følger, at når et kulturgode er ulovligt fjernet fra en anden medlemsstats område, skal ansøgningen forelægges i den medlemsstat, hvor godet befinder sig.

Problemet er imidlertid, at den pågældende medlemsstat kun i yderst sjældne tilfælde¹⁷ gennemfører kontrolforanstaltninger eller indhenter oplysninger i den medlemsstat, hvor kulturgodet stammer fra. Myndighederne begrænser sig normalt til at udstede en udførselstilladelse på grundlag af partiel dokumentation eller dokumentation, som ikke har nogen forbindelse med genstanden, uden at kontrollere godets oprindelse og lovlighed.

For at løse disse problemer har to medlemsstater, henholdsvis Frankrig og Italien, indført følgende ordninger :

- en ordning, hvorefter der, inden der udstedes en udførselstilladelse, rettes henvendelse til de kompetente myndigheder i de andre medlemsstater for at kontrollere, at udførslen fra en anden medlemsstat har fundet sted på lovlig vis

¹⁷ I praksis sker det kun, når der ikke er forelagt nogen form for dokumentation til støtte for en ansøgning om tilladelse.

- udfærdigelse af et ledsagedokument, som, efter at genstandens oprindelse og ansøgerens troværdighed er kontrolleret, sikrer fri bevægelighed for det pågældende kulturgode, hvilket også letter arbejdsgangen for den nationale administration, når den efterfølgende modtager en ansøgning om udførselstilladelse.

Problematikken vedrørende administrativt samarbejde

Forordningens artikel 6 indeholder bestemmelser om gensidig bistand mellem medlemsstaternes administrative myndigheder med henblik på at forebygge og forfølge ulovlig udførsel af kulturgoder. Selv om denne mulighed kun er blevet udnyttet af halvdelen af medlemsstaterne (Tyskland, Belgien, Spanien, Frankrig, Italien, Portugal og Sverige) og kun i yderst sjældne tilfælde, er det alligevel relevant at understrege dette instruments betydning for efterforskningen af ulovlig handel med visse kulturgoder.

Forordningen anbefaler ligeledes, at der etableres et effektivt samarbejde mellem toldmyndighederne og de kompetente myndigheder på kulturområdet.

Desværre har medlemsstaterne hverken iværksat eller institutionaliseret et sådant samarbejde, selv om de anerkender betydningen af det. Koordinering og gensidig adgang til de forskellige kompetente myndigheders databaser og kartoteker¹⁸ er en nødvendig forudsætning for en bedre kontrol med omsætningen og udførslen af kulturgoder.

En vis grad af samarbejde synes imidlertid at være under udvikling i visse medlemsstater, dels via regelmæssige møder mellem de kompetente myndigheder på kulturområdet og toldmyndighederne, hvor der behandles praktiske spørgsmål vedrørende tilladelser og overholdelsen af de fastsatte betingelser, og dels via konferencer og seminarer for de ansatte i toldvæsenet, hvor det forklares, hvilke kontrolforanstaltninger der skal gennemføres, og hvilke genstande der skal kontrolleres og eventuelt beslaglægges.

Begrænsning i antallet af toldsteder, der er beføjede til at foretage toldbehandling i forbindelse med udførsel af kulturgoder

Forordningens artikel 5 giver medlemsstaterne mulighed for at begrænse antallet af beføjede toldsteder. To tredjedele af medlemsstaterne har ikke gjort brug af denne mulighed.

Der er givet udtryk for to modsatrettede holdninger til relevansen af artikel 5.

Nogle medlemsstater - Tyskland, Italien, Grækenland og Østrig - mener ikke, at denne begrænsning er hverken nyttig eller hensigtsmæssig i forhold til de komplikationer, den skaber for borgerne, og de problemer, den kan medføre for administrationerne med hensyn til personaleuddannelse (grund- og videreuddannelse), i betragtning af de særlige forhold, der gør sig gældende for kulturgoder, og som kræver en specifik ekspertise hos de ansatte i toldvæsenet. Toldvæsenet spiller efter deres mening en sekundær rolle i denne sammenhæng. Tolderne skal begrænse sig til at kontrollere, at de goder, der er beskrevet i tilladelsen, svarer til de goder, der ønskes udført; set fra dette synspunkt er der ikke behov for en specialuddannelse af tolderne.

¹⁸ Kontorer under ministeriet for kultur og stjålne kulturgenstande, myndigheder med ansvar for udstedelse af udførselstilladelser og i givet fald andre former for tilladelser og eksportcertifikater, kontorer for bekæmpelse af ulovlig handel med kulturgoder og toldundersøgelseskontorer.

Andre medlemsstater som Spanien, Frankrig og Portugal, der rent faktisk har reduceret antallet af toldsteder, der er beføjede til at foretage toldbehandling i forbindelse med udførsel, mener derimod, at der er reelle fordele forbundet med en sådan foranstaltning, såvel for aktører på kunst- og kulturområdet som for eksportører og de offentlige myndigheder.

- For aktørerne og eksportørerne frembyder denne forholdsregel den fordel, at der kan etableres et gensidigt tillidsforhold til toldadministrationen, hvilket kan lette toldbehandlingen og endog give mulighed for forenklede toldbehandlingsprocedurer.
- For de kompetente toldsteders medarbejdere giver denne forholdsregel følgende muligheder :
 - specialisering i kunstverdenens komplekse forhold
 - bedre kendskab til de særlige regler på området, handelsstrømmene og kunsthandlerne
 - bedre kontrol med udførslen.

Sanktionsbestemmelser i de nationale lovgivninger

Generelt kan de sanktioner, der er fastsat i medlemsstaternes nationale lovgivninger mod handlinger, der er i strid med forordningen, anses for at være tilstrækkeligt afskrækkende. Det gælder generelt, at der iværksættes sanktioner i tilfælde af overtrædelser af forordningen.

Hvis overtrædelserne er af administrativ karakter, består sanktionerne normalt i bøder, der kan beløbe sig til flere gange værdien af det pågældende kulturgode, og i nogle lande kan sanktionerne bestå i midlertidigt eller definitivt tab af tilladelsen til at udøve den pågældende erhvervsmæssige virksomhed.

Hvis overtrædelserne er alvorligere, eller hvis der er tale om smugleri (ulovlig udførsel af kulturgoder), kan sanktionerne omfatte beslaglæggelse af godet og/eller de anvendte transportmidler samt frihedsberøvelse.

I nogle medlemsstater anses det for skærpende omstændigheder, hvis kulturgoderne tilhører den nationale historiske, arkæologiske eller kunstneriske kulturarv.

Udstedte udførseltilladelser

Det er vanskeligt at sammenligne de opgivne tal for udstedte tilladelser¹⁹ på grund af dataenes uensartethed, idet der kun findes meget få oplysninger om, hvorvidt udførslen er af definitiv eller midlertidig karakter sammenholdt med oplysninger om, hvor de pågældende kulturgoder kommer fra, og om retsgrundlaget for den udstedte tilladelse (fællesskabsforordning eller national lovgivning).

På grundlag af en analyse af de oplysninger, der er fremsendt af medlemsstaterne, er det dog muligt at drage følgende konklusioner :

- 1. For det første kan det konstateres, at hvad mængden af udstedte tilladelser angår, er der store forskelle mellem medlemsstaterne imellem. Det gælder navnlig Det Forenede Kongerige (i alt 38 000 tilladelser inden for alle kategorier), Frankrig (8 000 tilladelser), Italien (2 800) og

¹⁹ De er angivet i skemaet i bilag I til denne beretning.

Tyskland (1 800 tilladelser), medens de øvrige medlemsstater ligger på nogenlunde samme niveau - langt under antallet af fællesskabsudførsler i de førstnævnte lande. Disse statistikker kan ikke anses for pålidelige. I nogle tilfælde er der måske tale om overførsel af kulturgoder til andre medlemsstater, selv om denne type tilladelser ifølge fællesskabsreglerne kun skulle have været anvendt i forbindelse med udførsel til tredjelande. Det skal desuden bemærkes, at mere end to tredjedele af udførseltilladelserne er udstedt i Det Forenede Kongerige; dette tal afspejler ganske vist på ingen måde de virkelige forhold, eftersom dataene fra dette land omfatter alle former for tilladelser og ikke blot dem, der er udstedt i henhold til fællesskabsforordningen, men under alle omstændigheder spiller det kommercielle element en vigtig rolle. Det Forenede Kongerige er fortsat et vigtigt center for handel med kunstgenstande, der tiltrækker kulturgoder fra andre medlemsstater, mens det forholder sig omvendt i Middelhavslandene, hvor så godt som alle eksporterede genstande indgår i kulturarven.

- 2. Medens antallet af udstedte tilladelser i de fleste medlemsstater er relativt stabilt, dog med en mindre stigning i den omhandlede periode, er der i andre lande, navnlig i Frankrig, Italien og Nederlandene, tale om en konstant, betydelig stigning, i nogle tilfælde en tredobling af antallet af tilladelser. Årsagerne til denne stigning kan være konjunkturbetingede, f.eks. en bedre økonomisk konjunktur og heraf følgende stimulering af handelen med kunstgenstande, eller informationen om reglerne for eksport af kulturgoder til interesserede kredse kan være blevet forbedret.
- 3. De angivne tal viser generelt ikke, om de eksporterede kulturgoder er definitivt eller midlertidigt udført. Det ser imidlertid ud til, at antallet af udførseltilladelser af midlertidig karakter langt overstiger antallet af tilladelser af definitiv karakter. De midlertidige tilladelser vedrører sædvanligvis samlinger, der skal med på udstillinger eller andre kulturarrangementer i museer i udlandet, samt genstande, der skal restaureres, anvendes i ekspert- eller forskningssammenhæng eller indgå i en offentlig samling. Det skal ligeledes bemærkes, at som følge af de nationale forbud mod udførsel af nationale skatte (kunstnerisk, historisk eller arkæologisk kulturarv), udføres denne type kulturgoder sjældent definitivt.
- 4. Ikke alle medlemsstaterne foretager en inddeling i kategori. Af de fremsendte oplysninger fremgår det, at blandt de kategorier, der er angivet i bilaget, er det kategori 3 og 4, der indtager førstepladsen (malerier, mosaikker og tegninger, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde), efterfulgt af arkæologiske genstande og dele (kategori 1), stik og litografier (kategori 5), « diverse samlinger » (kategori 12) og andre antikviteter, som ikke indgår i kategorierne 1 til 13 (kategori 14); efter oplysningerne at dømme er visse kategorier af kulturgoder, bl.a. fotografier, bøger, geografiske kort og befordringsmidler, stort set ikke repræsenteret blandt de udstedte udførseltilladelser.
- 5. Antallet af samråd mellem medlemsstaternes myndigheder med henblik på at sikre, at det kulturgode, der ønskes udført, ikke ulovligt er fjernet fra den pågældende medlemsstats område, er begrænset. Kun to lande, Nederlandene og Det Forenede Kongerige, har nogenlunde regelmæssig kontakt med andre medlemsstater eller informerer dem om modtagne ansøgninger om udførseltilladelse for kulturgoder, der tilhører de pågældende lande. For de øvrige landes vedkommende er såvel samråd som informationsudveksling i løbet af den periode, hvor forordningen har været i kraft, yderst sporadiske.
- 6. Endvidere bemærkes det, at afslag på udførseltilladelse kun i meget få tilfælde er begrundet i, at der ikke er forelagt bevis for, at de pågældende kulturgoder er lovligt overført fra en anden medlemsstat; kun Nederlandene og Det Forenede Kongerige har

afvist ansøgninger om tilladelser med en sådan begrundelse. Som tidligere nævnt kan grunden hertil være, at det er disse to medlemsstater, der spiller den vigtigste kommercielle rolle på dette område. Andre medlemsstater, bl.a. Spanien og Danmark, har oplyst, at de forelagte ansøgninger om tilladelse udelukkende vedrørte nationale kulturgoder eller kulturgoder, som i lang tid havde indgået i samlinger i deres land.

4. GENNEMFØRELSE OG ANVENDELSE AF DIREKTIV 93/7/EØF

4.1. Omsætning i medlemsstaternes nationale lovgivning

De fastsatte frister

- I henhold til artikel 18 i direktiv 93/7/EØF skulle direktivet være omsat i national lovgivning inden ni måneder efter dets vedtagelse, bortset fra i Kongeriget Belgien, Tyskland og Kongeriget Nederlandene, som havde en frist på tolv måneder efter direktivets vedtagelse. For Republikken Østrig, Republikken Finland og Kongeriget Sverige skulle direktiv 93/7/EØF finde anvendelse fra datoen for deres tiltrædelse af Fællesskabet, dvs. den 1. januar 1995. Parlamentets og Rådets direktiv 96/100/EF²⁰ om ændring af bilaget til direktiv 93/7²¹ skulle være omsat i national lovgivning senest seks måneder efter dets offentliggørelse i De Europæiske Fællesskabers Tidende.
- Direktiv 93/7/EØF finder også anvendelse i de EFTA-lande, der deltager i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (Island og Norge siden den 5. januar 1995, Liechtenstein siden den 5. maj 1995) i henhold til bilag II, kapitel 28, punkt 1 i denne aftale. Direktiv 96/100/EF skulle ligeledes finde anvendelse i medfør af Det Blandede EØS-Udvalgs beslutning nr. 165/99 af 26. november 1999, men forfatningsmæssige hindringer i en af de berørte stater har forsinket gennemførelsen²².

Underretning om gennemførelsesforanstaltninger

- Kommissionen bemærker, at der er mange forsinkelser i gennemførelsen af de forskellige bestemmelser²³. Som følge heraf har Kommissionen indledt flere overtrædelsesprocedurer mod medlemsstaterne for manglende meddelelse af oplysninger om foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 93/7/EØF og direktiv 96/100/EF om ændring af bilaget til direktiv 93/7/EØF. Alle procedurerne er nu henlagt bortset fra en enkelt - mod Østrig.
- Det skal bemærkes, at de gennemførelsesbestemmelser, der er meddelt af visse medlemsstater, henviser til andre bestemmelser for så vidt angår fastlæggelsen af deres anvendelsesområde. Disse andre bestemmelser er imidlertid ikke meddelt Kommissionen. Kommissionens tjenestegrene opfordrede derfor på mødet i Det Rådgivende Udvalg for Kulturgoder den 30. november 1999 medlemsstaternes delegationer til at meddele deres ajourførte regler samt en forklarende note til de eksisterende procedurer.

²⁰ EFT L 60 af 1.3.1997, s. 59.

²¹ Jf. nedenfor under punkt 5.

²² EFTA-Tilsynsmyndigheden skal i nær fremtid udarbejde en rapport om gennemførelsen af direktivet i de EFTA-lande, der deltager i aftalen.

²³ En oversigt over de nationale gennemførelsesbestemmelser findes i bilag II til denne beretning.

Analyse af gennemførelsesforanstaltningerne

- Kommissionen har bemærket, at lovgivningen i visse medlemsstater på nogle punkter afviger fra direktivets bestemmelser ved udeladelser eller anvendelse af juridiske begreber, som stammer fra deres nationale retsorden, og som de pågældende stater anser for at svare til de begreber, der anvendes i direktivet.
 - Flere medlemsstater har således helt eller delvist undladt at omsætte informationspligten som omhandlet i direktivets artikel 6. En anden udeladelse vedrører omtalen af det generelle princip om samarbejde mellem de centrale myndigheder, som udtrykkeligt er fastsat i direktivets artikel 4. Det bemærkes ligeledes, at der i visse nationale love hersker uklarhed om, hvem der i givet fald skal anlægges sag imod - indehaveren eller besidderen.
 - Nogle medlemsstater har anvendt udtrykket « god tro » som betingelse for at tildele besidderen erstatning, medens der i direktivet kun tales om « agtpågivenhed ».
- Desuden har Kommissionen bemærket, at visse medlemsstater har fastsat yderligere betingelser for adgangen til at anlægge sag med henblik på tilbagelevering end de i direktivet fastsatte. Som eksempel kan nævnes en bestemmelse om, at hvis den tilkendte erstatning ikke er betalt inden for tre måneder regnet fra datoen for afsigelsen af den dom, der påbyder tilbagelevering, anses den ansøgende stat for at have givet afkald herpå, og en bestemmelse om, at der skal anlægges sag inden for tre måneder efter datoen for modtagelsen af den kompetente centrale myndigheds ansøgning om tilbagelevering.
- Kommissionen vil indlede overtrædelsesprocedurer i de tilfælde, hvor den finder det nødvendigt for at sikre, at direktivets bestemmelser anvendes efter hensigten.

4.2. Anvendelsen af direktivet

Generel vurdering

- Det fremgår af svarene på spørgeskemaet, at medlemsstaterne selv har konstateret, at den langsommelighed, der har gjort sig gældende for omsætningen af direktivet i national lovgivning, har forsinket dets anvendelse. Den faktiske anvendelsesperiode har således ikke været tilstrækkelig lang til, at der kan foretages en egentlig vurdering af direktivets effektivitet. Flere medlemsstater har imidlertid konstateret, at direktivet har bidraget til at bevidstgøre de forskellige aktører om nødvendigheden af at beskytte de forskellige medlemsstaters kulturgoder²⁴. Det skal navnlig bemærkes, at de faglige miljøer i nogle stater har organiseret sig bedre og i nogle tilfælde har vedtaget kodekser for « gode fremgangsmåder ».

For de offentlige aktørers vedkommende ser det ikke ud til, at samarbejdet mellem myndigheder er udmøntet i praksis, hverken på medlemsstats- eller fællesskabsplan. Størstedelen af medlemsstaterne anfører, at der ikke findes tilstrækkelige oplysninger om kulturgoder, der ulovligt fjernes fra en medlemsstats område. Og når sådanne oplysninger rent faktisk foreligger, udveksles og udbredes de ikke i tilstrækkelig grad. De fleste medlemsstater ønsker derfor en forbedring af samarbejdet omkring tilbagelevering af kulturgoder, der ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område. Desuden bemærkes det, at

²⁴ De ovenfor anførte betragtninger vedrørende forordningens bevidstgørende virkninger gælder også generelt for direktivet.

forbedringen af muligheden for at spore kulturgoder er nyttig for anvendelsen af såvel forordningen som direktivet.

- Hvad angår vurderingen af fænomenet ulovlig overførsel af kulturgoder siden direktivets ikrafttræden, er der delte meninger. Tyskland, Finland, Irland, Italien og Nederlandene mener, at situationen ikke har ændret sig, Sverige og Grækenland mener, at der kan registreres et stigende antal ulovlige overførsler, mens der efter Spaniens opfattelse bliver færre og færre tilfælde. Alle medlemsstaterne gør imidlertid opmærksom på, at det nærmest er umuligt at besvare dette spørgsmål på grund af manglende oplysninger om, hvordan direktivet reelt fungerer.

Anvendelse af procedurerne for tilbagelevering af kulturgoder: statistiske data og analyse

- Data vedrørende anvendelsen af artikel 4 og 5 i direktiv 93/7/EØF, som de fremgår af medlemsstaternes besvarelser af Kommissionens spørgeskema, er gengivet i de skemaer, der er vedføjet som bilag til denne beretning²⁵. Medlemsstaterne har givet oplysninger om 12 underretninger om opdagelse af kulturgjenstande og 1 anmodning om eftersøgning af en kulturgjenstand i henhold til direktivets artikel 4. Kommissionen er desuden blevet informeret om et enkelt sagsanlæg i medfør af direktivets artikel 5, som Finland har indledt ved *High Court* i London, men hvor der blev fundet en mindelig løsning mellem besidderen og de finske myndigheder, inden den britiske domstol nåede at afsige kendelse. De øvrige tilbageleveringer, der er anført i skemaerne, har fundet sted inden for rammerne af det administrative samarbejde mellem nationale myndigheder, dvs. uden anvendelse af den retsprocedure, der er omhandlet i direktiv 93/7/EØF.
- Analysen af medlemsstaternes svar på spørgeskemaet giver anledning til følgende bemærkninger:
 - Artikel 4 og 5 er kun blevet anvendt i meget få tilfælde. Det kan dels skyldes, at direktivet i flere medlemsstater er blevet omsat i national lovgivning med stor forsinkelse og dels, at der mellem en ulovlig udførsel af kulturgoder og lokaliseringen af de pågældende genstande kan gå flere år. Hertil kommer, at der ganske vist kan forekomme et betydeligt antal tilfælde af ulovlig handel med kulturgoder, men at det jo ikke sker hver dag, at nationale skatte ulovligt fjernes fra en medlemsstats område, hvilket er en betingelse for, at direktivet finder anvendelse.
 - Det er svært at vide, om det oplyste antal tilfælde svarer til det faktiske antal tilfælde, hvor direktivet har fundet anvendelse. Kommissionen har haft problemer med at krydse medlemsstaternes oplysninger i de respektive besvarelser af spørgeskemaerne. Som eksempel kan nævnes, at en medlemsstat anfører, at den aldrig har modtaget underretning om opdagelse af en bestemt genstand, mens en anden medlemsstat anfører, at den har underrettet den pågældende medlemsstat om opdagelsen af den omhandlede genstand.
 - Flere medlemsstater påpeger selv, at der er mangler i indsamlingen og overførslen af oplysninger, såvel staterne imellem som i de enkelte stater. Det er således indlysende, at en forbedring af samarbejdet mellem nationale myndigheder på dette område ville skabe

²⁵

Bilag III.

den nødvendige sammenhæng i fællesskabsordningen for beskyttelse af kulturgoder og styrke komplementariteten mellem forordning nr. 3911/92 og direktiv 93/7.

- De få tilbageleveringsprocedurer i medfør af artikel 5 kan ligeledes skyldes, at alene det faktum, at der er åbnet mulighed for søgsmål, har en positiv indvirkning på indsatsen for at finde frem til mindelige ordninger. Det er beklageligt, at medlemsstaterne ikke har givet systematiske oplysninger om antallet af sådanne løsninger, så meget mere som artikel 4, stk. 6, i direktivet ligeledes fastsætter bestemmelser om proceduren for mindelige løsninger.
- Hvad angår underretning om opdagelse af en kulturgenstand, fremgår det, at der kan opstå juridiske problemer, når en medlemsstat efter modtagelsen af en sådan underretning, nøjes med at gøre opmærksom på, at godet er ulovligt fjernet fra dens område, men ikke gør brug af tilbageleveringsproceduren og overskrider forældelsesfristen. I et sådant tilfælde kan den underrettende stat ikke udstede et eksportcertifikat til et tredjeland.

Udvidelse af direktivets ramme

- Ifølge de oplysninger, medlemsstaterne har fremsendt til Kommissionen, har ingen af dem benyttet sig af den i artikel 14 omhandlede mulighed for at udvide tilbageleveringspligten til andre kategorier af kulturgoder end de i bilaget omhandlede, og kun Den Helleniske Republik har besluttet at udvide forpligtelsen til at omfatte kulturgoder, der er fjernet ulovligt fra andre medlemsstaters område før den 1. januar 1993.
- Det fremgår af svarene, at medlemsstaterne generelt finder direktivet nødvendigt og nyttigt for beskyttelsen af medlemsstaternes kulturarv. Størstedelen af medlemsstaterne mener, at den retlige ramme, der er skabt med direktivet, er tilstrækkelig, mens nogle få gerne ser denne ramme udvidet og har foreslået tilpasninger og ændringer af direktivet.

Italien mener således, at forældelsesfristen på et år er for kort og bør forlænges til tre år. Samme medlemsstat mener endvidere, at bevisbyrden vedrørende den nødvendige agtpågivenhed altid bør påhvile besidderen i lighed med bestemmelserne i UNIDROIT-konventionen. Nederlandene og Frankrig foreslår lettelser i tilbageleveringsproceduren, både hvad angår de proceduremæssige aspekter og de aspekter, der vedrører tildelingen af erstatning til en besidder, der har udvist den nødvendige agtpågivenhed. Endelig foreslår Nederlandene, at det overvejes, om private ejere også kan omfattes af bestemmelserne om adgang til søgsmål med henblik på tilbagelevering. Disse forslag blev drøftet på mødet i Det Rådgivende Udvalg den 30. november 1999, men vandt ikke gehør hos de andre medlemsstater.

5. GENNEMFØRELSE AF DET FÆLLES BILAG TIL FORORDNINGEN OG DIREKTIVET

- Det Rådgivende Udvalg for Kulturgoder har været særdeles aktivt med hensyn til fortolkningen af dette bilag.

Blandt de spørgsmål, der er taget op i udvalget, skal navnlig nævnes spørgsmålet om fortolkningen af kategori A3 og A4 i bilaget, som omfatter henholdsvis malerier, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, og mosaikker og tegninger, i forhold til billeder fremstillet på basis af vandfarve (akvareller), gouacher og pasteller, der på grund

af forskellige kunstneriske traditioner og prisniveauer er blevet behandlet dels som malerier, dels som tegninger. Det har ført til en ændring af grundforordningen (jf. Rådets forordning (EF) nr. 2469/96²⁶) og af bilaget til direktivet (jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/100/EF), hvormed der blev indføjet en ny særskilt kategori A3 A.

Udvalget har ligeledes beskæftiget sig med begreberne « monument » og « samling », og med akvareller. Det har endvidere drøftet spørgsmålet om, hvorvidt transportmidler skal klassificeres som antikviteter eller samlere objekter og har udtalt sig om den vejledende karakter af de toldtarifpositioner, der er anført i bilaget.

- Også andre aspekter i tilknytning til bilaget er omhandlet i de spørgeskemaer, der er sendt til medlemsstaterne. Det kan konstateres, at medlemsstaterne har forskellige holdninger til spørgsmålet om ændring af de værditærskler der er anført i bilaget for visse kategorier af kulturgoder. I Frankrig, Italien og Sverige er det opfattelsen, at tærsklerne er for høje og derfor ikke sikrer tilstrækkelig beskyttelse; ifølge disse tre medlemsstater bør tærsklerne sænkes. I Tyskland og Det Forenede Kongerige er holdningen derimod, at tærsklerne skal hæves, både hvad angår værdi og alder for de forskellige kategorier af kulturgoder, med henblik på at begrænse listen over kulturgoder, der er omfattet af fællesskabsbestemmelserne; disse to medlemsstater mener, at den nuværende liste indebærer en alt for stor administrativ byrde.

Der synes at herske en vis forvirring omkring værdien 0 (nul), der finder anvendelse for visse kategorier af goder, eftersom nogle myndigheder fortolker det på den måde, at det pågældende kulturgode ikke har nogen værdi, hvormed det berøves den beskyttelse, der er fastsat i forordningen og direktivet.

- Indførelsen af Den Økonomiske og Monetære Union (ØMU) vil nødvendigvis få følger for bilaget. I fodnoten under punkt B i bilaget er det anført, at for de kategorier af kulturgoder, der er omfattet af direktivet og forordningen, er datoen for omregning til national valuta af værdier udtrykt i ecu i bilaget den 1. januar 1993.

6. FREMTIDIG UDVIKLING

6.1. Tekniske ændringer af forordningen og direktivet

Ændringer af beløb udtrykt i ecu i det fælles bilag

I henhold til Kommissionens meddelelse af 11. november 1997 "Overgangen til euroen: konsekvenserne for EU's politik, institutioner og lovgivning"²⁷, mener Kommissionen, at når beløb udtrykt i ecu i fællesskabsretsakter er ledsaget af en bestemmelse, der som i direktivet og forordningen fastsætter, at omregningen til national valuta af disse beløb skal foretages til omregningskursen på en bestemt, såkaldt « historisk » dato, gælder en sådan bestemmelse også efter den 1. januar 1999. Medlemsstaterne skal derfor ikke ændre beløb udtrykt i national valuta i deres nationale lovgivning.

²⁶ EFT L 355 af 24.12.1996, s. 9.

²⁷ KOM(97) 560 endelig udg. af 5.11.1997.

Ovennævnte bestemmelser skal til gengæld ændres i den pågældende fællesskabsretsakt senest ved overgangsperiodens udløb, det vil i henhold til forordning nr. 974/98/EF af 3. maj 1998²⁸, sige pr. 1. januar 2002.

Det fælles bilag skal således tage hensyn til konsekvenserne af overgangen til euroen²⁹. I overensstemmelse med resultatet af samrådene i forbindelse med forberedelsen af denne beretning agter Kommissionen at tilpasse fodnoten under punkt B i det fælles bilag efter følgende retningslinjer: fra 1. januar 2002 anvender de medlemsstater, der deltager i ØMU, de tærskler i euro, der er fastsat i fællesskabslovgivningen. De øvrige medlemsstater omregner fortsat disse tærskler til national valuta på grundlag af en omregningskurs, der fastsættes til sin tid - før den 1. januar 2002. Denne kurs tilpasses automatisk med regelmæssige mellemrum for at tage højde for ændringer i vekselkursen mellem de pågældende valutaer og euroen.

Ændring med sigte på at erstatte den i det fælles bilag anførte nulværdi

For at undgå divergerende fortolkninger af bilaget³⁰, som er til skade for en effektiv anvendelse af direktivet og forordningen og dermed for beskyttelsen af kulturgoderne, mener Kommissionen, at værdien « nul » bør erstattes af et mere utvetydigt udtryk som « uanset værdi ». Kommissionen vil derfor forelægge Rådet og Europa-Parlamentet et forslag om en sådan ændring af punkt B i bilaget.

6.2. Ajourføring af de i det fælles bilag omhandlede beløb

I henhold til forordningen og direktivet skal Rådet på forslag af Kommissionen foretage en gennemgang og i givet fald ajourføring af de beløb, der er anført i bilaget på baggrund af de økonomiske og monetære indekstal i Fællesskabet. På baggrund af resultaterne af samrådene i forbindelse med forberedelserne til denne beretning³¹ regner Kommissionen principielt ikke med at foreslå en sådan ajourføring på indeværende tidspunkt.

6.3. Forbedring af direktivets funktion

Som tidligere anført mener Kommissionen ikke, at der er gået tilstrækkelig lang tid til at foretage en vurdering af, hvorledes direktivet reelt fungerer. Det vil dermed også være for tidligt at foreslå ændringer til denne retsakts materielle bestemmelser.

Ud fra de generelle tendenser, der kan udledes af medlemsstaternes oplysninger, er det Kommissionens opfattelse, at direktivet har bidraget til at bevidstgøre medlemsstaterne og de private aktører om nødvendigheden af en bedre beskyttelse af kulturgoderne på fællesskabsplan, et fænomen, som ikke fandtes tidligere. Denne positive udvikling bør styrkes fremover ved forbedringer af de ordninger, der er indført med direktivet, og ved at sikre, at de fungerer bedre på grundlag af et mere velstruktureret administrativt samarbejde og forbedret informationsudveksling.

²⁸ Rådets forordning nr. 974/98/EF af 3. maj 1998 om indførelse af euroen, EFT L 139 af 11.05.1998, s. 1.

²⁹ Jf. ovenfor under punkt 5.

³⁰ Jf. ovenfor under punkt 5.

³¹ Jf. ovenfor under punkt 5.

* * *

- **Kommissionen opfordrer Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg til at tage denne beretning ad notam.**
- **I overensstemmelse med denne beretning vil Kommissionen fremsætte forslag om teknisk tilpasning af forordning nr. 3911/92 og direktiv 93/7.**

BILAG I

Nedenstående skema viser, opstillet efter medlemsstat, antallet af ansøgninger og udstedte udførselstilladelser siden ikrafttrædelsen af forordning nr. 3911/92 (perioden 1993-1998).

Medlemsstat	Samlet og gennemsnitligt antal tilladelser	Definitive og midlertidige	Afviste	Informationer og samråd
Belgien	301 (50 årligt)	113 definitive 188 midlertidige		6
Danmark	168 (28 årligt)			
Tyskland	1 778 (300 årligt)			2
Grækenland	51 (8 årligt)		1	
Spanien	203 (34 årligt)			
Finland	8			
Frankrig	8 338 (1 390 årligt)	3 190 definitive 5 148 midlertidige		Adskillige
Irland	24 ³²			
Italien	2 876 (479 årligt)			2
Luxembourg	1			
Østrig	462 (115 årligt)	79 definitive 383 midlertidige	1	
Nederlandene	693 (139 årligt)		1	Adskillige
Portugal	86 (14 årligt)	34 definitive 52 midlertidige		3
Det Forenede Kongerige	38 445 ³³ (6 408 årligt)		4	10
Sverige	165 (33 årligt)			

Kilde / Besvarelser af spørgeskemaet

³² Kun for 1997 og 1998.

³³ I dette tal indgår samtlige udstedte tilladelser, uanset om de er udstedt i henhold til forordningen eller i henhold til national lovgivning.

BILAG II

Gennemførelse af direktiv 93/7/EØF i medlemsstaternes nationale lovgivning

<u>Medlemsstater</u>	<u>Nationale gennemførelsesbestemmelser</u>
TYSKLAND	Gesetz zur Umsetzung von Richtlinien der Europäischen Gemeinschaften über die Rückgabe von unrechtmäßig aus dem Hoheitsgebiet eines Mitgliedstaats verbrachten Kulturgütern und zur Änderung des Gesetzes zum Schutz deutschen Kulturgutes gegen Abwanderung (Kulturgutsicherungsgesetz – KultgutSiG) vom 15/10/1998, Bundesgesetzblatt Teil I vom 21/10/1998 Seite 3162
ØSTRIG	Bundesgesetz zur Umsetzung der Richtlinie 93/7/EWG über die Rückgabe von unrechtmäßig aus dem Hoheitsgebieteines Mitgliedstaates der Europäischen Gemeinschaft verbrachten Kulturgütern, Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 67/1998 ausgegeben am 15/05/1998
BELGIEN	- 01 . Loi du 13/04/1995, Moniteur belge - 02 . Loi du 28/10/1996 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains Etats étrangers- Wet van 28/10/1996 betreffende de teruggave van cultuuroederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht, Moniteur belge du 21/12/1996 Page 31865 - 03 . Loi du 15/12/1997 modifiant la loi du 28/10/1996 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains Etats étrangers - Wet van 15/12/1997 tot wijziging van de wet van 28/10/1996 betreffende de teruggavevan cultuuroederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht, Moniteur belge
DANMARK	Lov nr. 1104 af 22/12/1993 om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra et EU-medlemslands område m.v.. Kulturmin., j.nr. 92:001.1/0007-1. Lovtidende A hæfte 192 udgivet den 23/12/1993 s. 6135. KLOV.
SPANIEN	Ley número 36/94 de 23/12/1994, de incorporación al ordenamiento jurídico español de la Directiva 93/7/CEE del Consejo, de 15 de marzo, relativa a la restitución de los bienes culturales que hayan salido de forma ilegal del territorio de un Estado miembro de la Unión Europea, Boletín Oficial del Estado número 307 de 24/12/1994 Página 38672 (Marginal 28512)
FINLAND	Laki Euroopan talousalueen valtion alueelta laittomasti vietyjen kulttuurisineiden palauttamisesta/Lag om återlämnande av kulturföremål som olagligt förts bort från en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (1276/94) 16/12/1994
FRANKRIG	Loi Numéro 95-877 du 03/08/1995 portant transposition de la directive 93-7 du 15/03/1993 du Conseil des Communautés européennes relative à la restitution des biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un Etat membre, Journal Officiel du 04/08/1995 Page 11664.

GRÆKENLAND	Νόμος υπ' αριθμ. 133 της 6ης Μαΐου 1998 για την εφαρμογή της Οδηγίας 93/7/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε, ΕτΚ, αρ. 106
IRLAND	Europena Communities (return of cultural objects) Regulations, of 24 June 1994, SI, n° 182, modified by Regulations of 28 January 1998, SI, n° 24.
ITALIEN	Legge del 30/03/1998 n. 88, norme sulla circolazione dei beni culturali, Gazzetta Ufficiale - Serie generale – del 10/04/1998 n. 84 pag. 9
LUXEMBOURG	Loi du 9 janvier 1998 portant transposition de la directive 93/7/CEE
NEDERLANDENE	Wet van 09/03/1995 tot wijziging van enige wetten in verband met de verplichting tot teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lid-staat van de Europese Unie of van een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte zijn gebracht en in verband met de uitvoer van cultuurgoederen (Implementatiewet bescherming cultuurgoederen tegen illegale uitvoer), Staatsblad 1995, nr. 145
PORTUGAL	Lei n.º 90-C/95 de 01/09/1995. Autoriza o Governo a aprovar a nova lei do património cultural português, Diário da República I Série A n.º 202 de 01/09/1995 Página 5508-(5) Lei do patrimonio cultural português de 1985
DET FORENEDE KONGERIGE	The Return of Cultural Objects Regulations 1994, Statutory Instruments number 501 of 1994
SVERIGE	- 01 . Lag om ändring I lagen (1988:950) om kulturminnen m.m., Svensk författningssamling (SFS) 1994:1523 - 02 . Förordning om ändring i förordningen (1988:1188) om kulturminnen m.m., Svensk författningssamling (SFS) 1994:1524

Kilde / Foranstaltninger meddelt Europa-Kommissionen

BILAG III

Skemaer over tilbageleveringer og administrative samarbejdsaktioner mellem medlemsstaterne, perioden 1993-1999

- Oversigt over tilbageleveringer i perioden 1993-1999 (alle resulterende i mindelige løsninger uden om den retlige tilbageleveringsprocedure)

År	Tilbageleverende stat	Ansøgende stat	Tilbageleveret objekt
1993	Italien	Portugal	6 dele af en altertavle i træ fra det 15. årh.
1996	Portugal	Spanien	3 oliemalerier fra begyndelsen af det 17. årh. af maleren Juan de Landa
1996	Italien	Grækenland	?
1997	Italien	Portugal	6 oliemalerier, heraf en Delacroix og en Miguel Angel Lupi
1999	Det Forenede Kongerige (besidder)	Finland	Samling af antikke medaljer. Der blev anlagt sag med henblik på tilbagelevering ved High Court i London i henhold til direktivets artikel 5, men samlingen blev, inden domstolen nåede at afsige kendelse, tilbageleveret af besidderen, der var i god tro, til Det Forenede Kongerige.

- Oversigt over igangværende ansøgninger om tilbagelevering

År	Ansøgende	Ansøgt	Objekt
1999	Portugal	Italien	Religiøs træskulptur af Sao Liborio
1999	Spanien	Portugal	?

- Underretning om opdagelse af kulturgendstand (artikel 4 i direktiv 93/7/EØF)

År	Underrettende stat	Underrettet stat	Resultat
?	Frankrig	Det Forenede Kongerige	Lovlig udførsel i henhold til britisk lov
?	Italien	Det Forenede Kongerige	Ulovlig udførsel, men tilladelse givet med tilbagevirkende kraft
?	Italien	Grækenland	Tilbagelevering på grundlag af UNESCO-konventionen fra 1970
?	Det Forenede Kongerige	Danmark	Tilladelse givet med tilbagevirkende kraft af de danske myndigheder
?	Det Forenede Kongerige	Spanien	Ulovlig udførsel, men de spanske myndigheder gjorde ikke brug af tilbageleveringsproceduren
?	Det Forenede Kongerige	Portugal	Portugal havde ikke nok oplysninger til at udtale sig, og dermed ingen udførseltilladelse
?	Det Forenede Kongerige	Portugal	Ingen tilladelse påkrævet
?	Det Forenede Kongerige	Portugal	Ingen tilladelse påkrævet
?	Det Forenede Kongerige	Portugal	Ingen tilladelse påkrævet
?	Det Forenede Kongerige	Frankrig	Tilladelse med tilbagevirkende kraft givet af de franske myndigheder
?	Det Forenede Kongerige	Frankrig	Tilladelse med tilbagevirkende kraft givet af de franske myndigheder
?	Det Forenede Kongerige	Italien	Ulovlig udførsel, men de italienske myndigheder gjorde ikke brug af tilbageleveringsproceduren
1996 (uformel) og 1997 (formel)	Nederlandene	Frankrig	Myndighederne gjorde ikke brug af tilbageleveringsproceduren

- Anmodning om eftersøgning af objekt (artikel 4 i direktiv 93/7/EØF)

År	Ansøgende	Ansøgt	Resultat
?	Italien	Det Forenede Kongerige	Objektet befandt sig ikke på toldområdet (Isle of Jersey)

Kilde/Besvarelser af spørgeskemaet